

ผลกระทบของประชาธิปไตยและเสถียรภาพทางการเมืองไทยในยุคหลังการรัฐประหาร

The Impact of Democracy and Political Stability in Thailand in the Post-Coup Era

นายสุธน ดีคำ¹

Mr. Suton Decum

บทคัดย่อ

การรัฐประหารเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหลายครั้งในประวัติศาสตร์การเมืองไทย ซึ่งมีผลกระทบต่อความมั่นคงและการพัฒนาของระบบการเมืองภายในประเทศ การรัฐประหารในประเทศไทยมักส่งผลให้เกิดความไม่แน่นอนในระบบการเมือง โดยการลดทอนอำนาจของประชาชนในการเลือกตั้งและการมีส่วนร่วมทางการเมือง อีกทั้งยังทำให้สถาบันการเมืองที่มีบทบาทในการตรวจสอบอำนาจถูกอ่อนแอลง เช่น องค์กรอิสระและศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งทำให้เกิดความไม่สมดุลในกระบวนการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจรัฐ ความไม่โปร่งใสในการดำเนินงานของรัฐบาล และการจำกัดเสรีภาพทางการเมือง ในขณะเดียวกันความเชื่อมั่นของประชาชนในระบบการเมืองลดลงอย่างชัดเจน การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรัฐประหารและการเสริมสร้างเสรีภาพทางการเมือง พบว่าแม้จะมีการคัดค้านและต่อต้านจากประชาชนและกลุ่มการเมืองต่างๆ แต่การรัฐประหารกลับทำให้รัฐบาลมีอำนาจในการควบคุมและดำเนินการต่างๆ โดยไม่ต้องรับการตรวจสอบจากประชาชนหรือจากระบบการเมืองที่มีความหลากหลาย การรัฐประหารส่งผลให้เสรีภาพในการแสดงออกและสิทธิในการชุมนุมถูกจำกัดอย่างชัดเจน และส่งผลกระทบต่อเสริมสร้างประชาธิปไตยในระยะยาว เมื่อวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนและกลุ่มภาคส่วนต่างๆ ในการเสริมสร้างและปกป้องประชาธิปไตยในช่วงหลังการรัฐประหาร การเสริมสร้างประชาธิปไตยในสถานการณ์ที่ถูกจำกัดอำนาจนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย การมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนกลายเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการกดดันและท้าทายรัฐบาลในการเคารพสิทธิและเสรีภาพของประชาชน แต่ในทางกลับกันระบบการเมืองที่ถูกควบคุมโดยทหารหรือรัฐบาลทหารทำให้การมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองกลายเป็นเรื่องที่เสี่ยงและถูกจำกัดอย่างมีนัยสำคัญ เพื่อปกป้องและส่งเสริมประชาธิปไตยในอนาคตของประเทศไทย โดยการพัฒนาและเสถียรภาพทางการเมืองต้องอาศัยการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ยั่งยืน การยืนยันความสำคัญของการรักษาความโปร่งใสในการบริหารจัดการของรัฐ รวมถึงการส่งเสริมการตรวจสอบอำนาจที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองได้อย่างเต็มที่ การส่งเสริมประชาธิปไตยในประเทศไทยต้องทำให้

¹ นักวิชาการอิสระ ; independent Scholar,Thailand

ประชาชนเห็นถึงความสำคัญของการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพทางการเมือง โดยไม่ตกอยู่ภายใต้การควบคุมจากอำนาจที่ไม่เป็นประชาธิปไตย

คำสำคัญ: ประชาธิปไตย, เสถียรภาพทางการเมือง, ไทย, ยุคหลังการรัฐประหาร

Abstract

A coup is an event that has occurred multiple times in Thailand's political history, with significant impacts on the stability and development of the country's political system. In Thailand, coups often result in political instability by diminishing the power of the people in elections and political participation. Additionally, it weakens political institutions responsible for checking state power, such as independent organizations and the Constitutional Court. This leads to an imbalance in the checks and balances process, a lack of transparency in government operations, and the restriction of political freedoms. At the same time, public confidence in the political system has clearly declined. The study of the relationship between coups and the promotion of political freedoms reveals that, despite opposition from the public and various political groups, a coup gives the government the power to control and act without public scrutiny or the checks of a diverse political system. A coup restricts freedom of expression and the right to assembly, which has a lasting impact on the long-term development of democracy. While analyzing the participation of citizens and various sectors of society in strengthening and protecting democracy after a coup, promoting democracy in a situation of limited power is not easy. Civil participation becomes an important tool in pressuring and challenging the government to respect the rights and freedoms of the people. However, in contrast, a political system controlled by the military or a military government makes participation in the political process risky and significantly restricted. To protect and promote democracy in Thailand's future, political development and stability must rely on building sustainable political participation. It is essential to affirm the importance of maintaining transparency in government management, as well as promoting effective power checks to allow the public to fully engage in the political process. Promoting democracy in Thailand must ensure that the public recognizes the importance of safeguarding political rights and freedoms, without being under the control of undemocratic powers.

Keywords: Democracy, Political Stability, Thailand, Post-Coup Era

1. บทนำ

การเมืองของประเทศไทยนั้นเต็มไปด้วยความผันผวนทางประวัติศาสตร์และการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเวลาที่มีการรัฐประหาร ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ไม่เพียงแต่เปลี่ยนแปลงการปกครองในระดับชาติเท่านั้น แต่ยังสะท้อนถึงความขัดแย้งภายในระหว่างกลุ่มต่างๆ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่ค่อนข้างซับซ้อน การรัฐประหารในประเทศไทยได้เกิดขึ้นหลายครั้งในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา โดยแต่ละครั้งล้วนมีผลกระทบที่สำคัญต่อทั้งระบบการเมือง สถาบันการเมือง และวิถีทางประชาธิปไตยของประเทศ

การศึกษาผลกระทบจากการรัฐประหารที่เกิดขึ้นในประเทศไทยในยุคหลังจึงเป็นเรื่องที่สำคัญในการทำ ความเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมและการเมือง โดยเฉพาะในแง่ของการพัฒนาและการประเมินผล กระทบที่เกิดขึ้นต่อประชาธิปไตยและเสถียรภาพทางการเมืองในประเทศ การรัฐประหารครั้งหลังๆ ได้ทิ้งร่องรอย และความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการปกครองทั้งในเชิงกฎหมาย การเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน(Phongpaichit, & Baker,2017) ในบริบทนี้การวิเคราะห์ผลกระทบจาก รัฐประหารจึงมีความสำคัญไม่เพียงแต่ในระดับภายในประเทศเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อภาพรวมของเสถียรภาพทาง การเมืองและระบบประชาธิปไตยในประเทศไทยในระยะยาว

การรัฐประหารในประเทศไทยมักเกิดขึ้นเมื่อมีความขัดแย้งทางการเมืองที่สูงขึ้นระหว่างกลุ่มต่างๆ ที่มี อำนาจทางการเมืองและการควบคุมทรัพยากรทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศ การรัฐประหารจึง เป็นเครื่องมือที่บางครั้งถูกนำมาใช้เพื่อเปลี่ยนแปลงสมดุลทางการเมืองและปรับระบบการปกครองให้เหมาะสมกับ อำนาจที่มีอยู่ในขณะนั้น อย่างไรก็ตามผลกระทบจากการรัฐประหารเหล่านี้ไม่ได้จำกัดอยู่แค่ในกรอบของการ เปลี่ยนแปลงการเมืองภายในกลุ่มอำนาจ แต่ยังส่งผลกระทบโดยตรงต่อการพัฒนาระบบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นส่วน สำคัญในการกำหนดทิศทางการปกครองและการบริหารประเทศในอนาคต

หนึ่งในผลกระทบที่เด่นชัดที่สุดจากการรัฐประหารคือการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของการปกครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงในสถาบันต่างๆ เช่นการทหาร ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทาง การเมืองหลังจากการรัฐประหาร ในกรณีของประเทศไทย การทหารมักมีบทบาทในการควบคุมการเมืองผ่านการ จัดตั้งรัฐบาลทหารหรือรัฐบาลที่มีการสนับสนุนจากกองทัพ ในขณะที่เดียวกันการรัฐประหารยังนำไปสู่การ เปลี่ยนแปลงทางกฎหมายและการปกครองที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เช่นการจำกัด เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การปิดกั้นการประท้วงทางการเมือง และการปรับเปลี่ยนกฎหมายให้เหมาะสม กับระบอบการปกครองใหม่(Case, 2002)

การรัฐประหารยังส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชนในระบบการเมืองและการเลือกตั้ง การที่การ รัฐประหารเกิดขึ้นหลายครั้งในประเทศไทยส่งผลให้ประชาชนเกิดความไม่มั่นใจในกระบวนการทางประชาธิปไตย การที่รัฐประหารนำไปสู่การยกเลิกหรือการระงับการเลือกตั้ง ยิ่งเพิ่มความรู้สึกที่ว่าอำนาจทางการเมืองไม่ได้ถูก

ตัดสินใจด้วยประชาชน แต่ขึ้นอยู่กับความควบคุมของกลุ่มอำนาจบางกลุ่ม ทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนถูกลดทอนลง และในบางครั้งก็ทำให้เกิดความขัดแย้งทางสังคมที่รุนแรงขึ้น (Chaiwat, 2019)

การวิเคราะห์ผลกระทบจากการรัฐประหารที่เกิดขึ้นในประเทศไทยหลังการรัฐประหารครั้งล่าสุดจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญในการเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงในระบบการเมือง สถาบันต่างๆ รวมถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอย่างลึกซึ้ง ผลกระทบเหล่านี้ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแค่การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของอำนาจเท่านั้น แต่ยังมีผลกระทบในระยะยาวต่อการพัฒนาเสถียรภาพทางการเมืองและการสร้างสรรค์สังคมประชาธิปไตยในประเทศไทย โดยเฉพาะในยุคที่การสื่อสารและเทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นการเคลื่อนไหวทางการเมืองและการเรียกร้องสิทธิประชาธิปไตย

บทความนี้จะทำการศึกษาและวิเคราะห์ผลกระทบจากการรัฐประหารในประเทศไทย โดยจะเริ่มต้นจากการทบทวนเหตุการณ์รัฐประหารที่ผ่านมาและผลกระทบที่เกิดขึ้นในระดับการเมือง การปกครอง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จากนั้นจะมีการนำเสนอกรอบทฤษฎีและการวิเคราะห์ในเชิงลึกเกี่ยวกับผลกระทบทางการเมือง การเลือกตั้ง และสถาบันทางการเมืองในบริบทหลังการรัฐประหาร รวมถึงการประเมินการพัฒนาและการส่งเสริมประชาธิปไตยในสังคมไทย การศึกษาในครั้งนี้จะนำไปสู่การเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการเสริมสร้างเสถียรภาพทางการเมืองและส่งเสริมประชาธิปไตยในประเทศไทย รวมถึงการสร้างสังคมที่มีความยุติธรรมและมีการควบคุมอำนาจทางการเมืองในรูปแบบที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นจากประชาชนและสามารถพัฒนาประเทศในทิศทางที่ยั่งยืนในอนาคต

2.ภาพรวมของรัฐประหารในประวัติศาสตร์ไทย

การรัฐประหารถือเป็นเหตุการณ์สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการระบบการเมืองในประเทศไทยในแต่ละช่วงเวลา การรัฐประหารได้สะท้อนถึงความขัดแย้งภายในระหว่างกลุ่มอำนาจต่างๆ และการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างของการปกครองที่มีผลกระทบทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ในที่นี้จะทำการทบทวนเหตุการณ์รัฐประหารในประวัติศาสตร์ไทย วิเคราะห์เหตุผลที่รัฐประหารเกิดขึ้น และผลกระทบที่เกิดขึ้นในช่วงต่างๆ ในอดีต

2.1 ทบทวนเหตุการณ์รัฐประหารในประวัติศาสตร์ไทย

การรัฐประหารในประเทศไทยมีความถี่มากกว่าหลายประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และอาจกล่าวได้ว่าเป็นลักษณะของการเมืองไทยที่สะท้อนถึงความไม่มั่นคงและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการประนีประนอมของกลุ่มอำนาจที่แตกต่างกัน ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือการรัฐประหารหลายครั้งในศตวรรษที่ 20 เช่น การรัฐประหารในปี 2475 ที่นำโดยคณะราษฎร ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญในประวัติศาสตร์การเมืองไทย โดยการรัฐประหารครั้งนี้ทำให้ประเทศไทยเปลี่ยนจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นระบอบประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญ และอีกหลายครั้งที่มีการรัฐประหารจากทหาร เช่น การรัฐประหารในปี 2500 และการ

รัฐประหารในปี 2549 โดยที่แต่ละครั้งมักมีเหตุผลที่แตกต่างกันและมีบริบททางการเมืองที่ไม่เหมือนกัน(Sunthan Chayanon , Wijitra Srisorn, and Tikhamporn Punluekdej,2024)

2.2วิเคราะห์รัฐประหารในบริบททางการเมืองที่แตกต่างกัน

การรัฐประหารในประเทศไทยเกิดขึ้นจากหลายปัจจัย โดยทั่วไปแล้วการรัฐประหารมักเกิดขึ้นเมื่อมีความขัดแย้งในระดับสูงระหว่างกลุ่มอำนาจทางการเมือง รวมถึงความไม่พอใจจากประชาชนต่อการบริหารงานของรัฐบาล รวมไปถึงการทุจริตและการดำเนินการที่ไม่โปร่งใส Saksit (2014)ศึกษาเกี่ยวกับการรัฐประหารในประเทศไทยและบทบาทของกองทัพในฐานะผู้มีอำนาจการเมือง ใน 3 การรัฐประหารสำคัญโดยรัฐประหาร พ.ศ. 2475 เป็นการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองจากสมบูรณาญาสิทธิราชย์สู่ระบอบรัฐธรรมนูญโดยคณะราษฎร ถือเป็นจุดเริ่มต้นของการปฏิรูปรัฐแบบสมัยใหม่ ส่วนรัฐประหาร พ.ศ. 2500 โดยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ มีลักษณะเป็นการฟื้นฟูอำนาจเผด็จการทหารภายใต้ข้ออ้างการกวาดล้างคอร์รัปชันและฟื้นฟูระเบียบ แต่ได้ทำลายพัฒนาการประชาธิปไตยที่กำลังเริ่มต้น ในขณะที่รัฐประหาร พ.ศ. 2549 โดยคณะปฏิรูปการปกครองฯ มีแรงจูงใจจากความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งกับชนชั้นนำอนุรักษ์นิยม และเป็นการกลับมาของอำนาจนอกระบบในการจัดระเบียบการเมือง โดยใช้ตุลาการและองค์กรอิสระเป็นเครื่องมือรองรับอำนาจใหม่

รัฐประหารในปีพ.ศ. 2475 (คณะราษฎร) การรัฐประหารในปี 2475 เป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในระบบการปกครองของไทย โดยคณะราษฎรได้ล้มล้างระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์เพื่อสร้างระบอบประชาธิปไตย ที่มีรัฐธรรมนูญเป็นหลักการในการปกครอง ซึ่งเป็นการปฏิวัติจากการปกครองแบบเผด็จการไปสู่การปกครองโดยประชาชน โดยมีการร่างรัฐธรรมนูญขึ้นมาเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ไทย การรัฐประหารในครั้งนี้มีผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงทางการเมืองอย่างรุนแรง แม้ว่าจะมีการวางแผนและดำเนินการเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองมากขึ้น แต่ระบบการเมืองในเวลาต่อมา ก็ยังไม่เสถียรภาพนัก

การรัฐประหารปีพ.ศ. 2500 (รัฐบาลจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์) การรัฐประหารในปี 2500 นับเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญที่มีผลกระทบต่อสังคมไทย โดยมีการปรับปรุงระบบการปกครองและกฎหมายใหม่ ๆ หลังจากที่มีการเมืองไทยมีความไม่มั่นคงเป็นระยะเวลานาน จอมพลสฤษดิ์ได้เข้ามามีอำนาจและรัฐบาลได้ดำเนินการเผด็จการอย่างเข้มงวด การรัฐประหารในครั้งนี้สะท้อนให้เห็นถึงการที่ทหารมีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจทางการเมือง การควบคุมการเมืองโดยทหารในช่วงนี้ทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในบางแง่มีความก้าวหน้า แต่การเมืองที่ขาดเสถียรภาพก็ทำให้เกิดการตึงเครียดและขัดแย้งในระดับต่าง ๆ

การรัฐประหารในปีพ.ศ. 2549เป็นเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อประชาธิปไตยอย่างชัดเจน การรัฐประหารครั้งนี้เกิดขึ้นเมื่อความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างฝ่ายต่างๆ ในสังคมไทยมีความตึงเครียดอย่างมาก โดยเฉพาะระหว่างกลุ่มผู้สนับสนุนและกลุ่มต่อต้านรัฐบาลที่นำโดย ทักษิณ ชินวัตร หลังจากที่รัฐบาลทักษิณได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนอย่างถูกต้องตามกฎหมาย แต่การรัฐประหารในครั้งนี้สะท้อนถึงการขาดเสถียรภาพและความไม่ไว้วางใจในระบอบประชาธิปไตยของบางกลุ่มในสังคมไทย

2.3 ผลกระทบจากรัฐประหาร ที่เกิดขึ้นในอดีต

การรัฐประหารแต่ละครั้งในประเทศไทยมีผลกระทบที่แตกต่างกันไปในเวลานั้น ๆ ทั้งในแง่ของการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ สรุปได้ดังนี้ (Hewison, 2007)

ผลกระทบต่อการเมือง รัฐประหารโดยทั่วไปมักทำให้โครงสร้างการเมืองในประเทศเปลี่ยนแปลงไป เช่น การยกเลิกหรือการปรับเปลี่ยนรัฐธรรมนูญ การจัดตั้งรัฐบาลทหาร และการจำกัดสิทธิเสรีภาพทางการเมือง รวมถึง การตั้งศาลพิเศษและการปราบปรามการเคลื่อนไหวทางการเมืองที่ตรงข้ามกับรัฐบาล

ผลกระทบต่อสังคม การรัฐประหารมีผลกระทบต่อความแตกแยกของสังคม โดยทำให้เกิดความแตกแยกระหว่างกลุ่มต่างๆ ในสังคมซึ่งบางครั้งสามารถสร้างความตึงเครียดและความรุนแรงในสังคมได้ ตัวอย่างเช่น ในปี 2549 ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มเสื้อเหลืองและเสื้อแดงที่เป็นตัวแทนของฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายต่อต้านรัฐบาล ซึ่งนำไปสู่ความขัดแย้งทางสังคมที่ยืดเยื้อ

ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ ผลกระทบจากรัฐประหารมักจะส่งผลกระทบในด้านของการลงทุน การทำธุรกิจ และความเชื่อมั่นจากต่างประเทศ การรัฐประหารสามารถทำให้เกิดการล่มสลายของตลาดหุ้นและการหดตัวของเศรษฐกิจในระยะสั้น แต่บางครั้งในระยะยาวก็มีการพัฒนาเศรษฐกิจที่เกิดจากความมั่นคงในด้านการปกครองที่ ทหารสร้างขึ้น

การรัฐประหารในประเทศไทยเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหลายครั้งในประวัติศาสตร์และส่งผลกระทบอย่าง ลึกซึ้งต่อการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ แม้ว่าการรัฐประหารบางครั้งจะมีเหตุผลที่เกิดจากความไม่พอใจในการ ปกครองหรือการต่อสู้ทางการเมือง แต่ผลกระทบที่เกิดขึ้นก็ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านการเมือง สังคม และเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง การวิเคราะห์ผลกระทบจากการรัฐประหารช่วยให้เราเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงใน ระบบการปกครองและการเมืองของไทย รวมถึงการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดจากรัฐประหารใน อนาคต

3. วิเคราะห์ผลกระทบจากรัฐประหารในช่วงหลัง

การรัฐประหารในประเทศไทยได้เกิดขึ้นหลายครั้งในประวัติศาสตร์ และได้ส่งผลกระทบที่ลึกซึ้งต่อ โครงสร้างทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในช่วงหลังรัฐประหาร การเปลี่ยนแปลงในระบบการเมือง หลังรัฐประหาร รวมถึงการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการปกครองและอำนาจ การเสถียรภาพทางการเมือง และการ ทบทวนระบบการเลือกตั้งและการปฏิรูปทางการเมืองเป็นประเด็นสำคัญในการวิเคราะห์ผลกระทบจากรัฐประหาร ที่เกิดขึ้นในช่วงที่ผ่านมา บทความนี้จะวิเคราะห์ผลกระทบจากรัฐประหารในช่วงหลังในสามประเด็นหลัก ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงในระบบการเมือง การเสถียรภาพทางการเมือง และการทบทวนระบบการเลือกตั้งและการปฏิรูป ทางการเมือง

3.1 การเปลี่ยนแปลงในระบบการเมืองหลังรัฐประหาร: การปรับเปลี่ยนโครงสร้างการปกครองและอำนาจ

การรัฐประหารโดยทั่วไปทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างการปกครองและการรวบอำนาจในประเทศ ภายหลังจากการรัฐประหาร การทหารมักเข้ามามีบทบาทสำคัญในการควบคุมอำนาจทางการเมือง โดยมีการตั้งรัฐบาลเฉพาะกิจหรือรัฐบาลที่มาจากการแต่งตั้งของทหาร เช่น การรัฐประหารในปี 2549 ซึ่งนำโดยคณะรัฐประหารที่นำโดยพล.อ.พลเอกสนธิ บุญยรัตกลิน ซึ่งมีการตั้งรัฐบาลเฉพาะกิจหลังจากการโค่นล้มรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งของทักษิณ ชินวัตร การเปลี่ยนแปลงในระบบการเมืองภายหลังจากการรัฐประหารมักจะมีลักษณะของการควบคุมและจำกัดเสรีภาพทางการเมือง การรัฐประหารมักจะมีผลต่อการใช้อำนาจในระบอบประชาธิปไตยและส่งผลกระทบต่อโครงสร้างความเชื่อมั่นในระบอบการปกครองที่มาจากประชาชน โดยหลังจากการรัฐประหารรัฐบาลที่เกิดขึ้นจากการรัฐประหารมักจะไม่ได้อำนาจจากการเลือกตั้งของประชาชน แต่จะมาจากแต่งตั้งของกองทัพหรือรัฐบาลเฉพาะกิจที่จัดตั้งขึ้น เพื่อควบคุมสถานการณ์ทางการเมืองและรักษาความมั่นคง (ศักดิ์ภัท เขาวนัฒน์ลักษณ์สกุล และยุพา ปราชญ์กุล,2561) ตัวอย่างเช่น การรัฐประหารปี 2549 ซึ่งสร้างการเปลี่ยนแปลงสำคัญในโครงสร้างการปกครอง และส่งผลให้เกิดการจำกัดสิทธิเสรีภาพทางการเมือง การล้มล้างรัฐบาลที่มาจากเลือกตั้งทำให้กลุ่มการเมืองที่สนับสนุนรัฐบาลทักษิณไม่พอใจและเกิดการเคลื่อนไหวที่ต่อต้านรัฐบาลทหาร

3.2 เสถียรภาพทางการเมือง: ผลกระทบจากรัฐประหารต่อเสถียรภาพทางการเมืองในระยะยาว

การรัฐประหารในระยะยาวอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางการเมืองในประเทศไทย การเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างการปกครองที่เกิดขึ้นจากการรัฐประหารสามารถทำให้เกิดการแตกแยกในสังคมไทย เนื่องจากรัฐประหารมักจะไม่สามารถนำมาซึ่งความเห็นพ้องต้องกันจากทุกฝ่ายในสังคม การเคลื่อนไหวของประชาชนในช่วงหลังรัฐประหารมักจะทำให้เกิดความไม่พอใจจากการสูญเสียสิทธิทางการเมืองและเสรีภาพ การรัฐประหารครั้งแล้วครั้งเล่า ทำให้เกิดความไม่มั่นคงในระบอบการปกครอง ทำให้การพัฒนาทางการเมืองในระยะยาวไม่สามารถเดินหน้าได้อย่างเต็มที่ และไม่สามารถสร้างความเชื่อมั่นในระบอบประชาธิปไตยได้ ตัวอย่างของการรัฐประหารในปี 2557 (การรัฐประหารครั้งล่าสุดของประเทศไทย) สะท้อนให้เห็นถึงการขาดเสถียรภาพในระดับสถาบันการเมืองและการแตกแยกระหว่างกลุ่มประชาชนที่สนับสนุนฝ่ายต่างๆ ผลกระทบจากรัฐประหารที่เกิดขึ้นในระยะยาวทำให้ประเทศไทยต้องเผชิญกับการเคลื่อนไหวทางการเมืองที่ไม่สามารถหาข้อยุติได้ระหว่างกลุ่มต่าง ๆ และอาจเกิดความขัดแย้งที่ยืดเยื้อในระยะยาว ซึ่งไม่เอื้อให้เกิดการพัฒนาทางการเมืองอย่างยั่งยืน (พิเชษฐ ศรีหล้า,2562)

3.3 ผลต่อระบบการเลือกตั้งและการปฏิรูปทางการเมืองในบริบทหลังรัฐประหาร

หลังจากการรัฐประหารเกิดขึ้น การทบทวนระบบการเลือกตั้งและการปฏิรูปทางการเมืองเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการเมืองและกระตุ้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการทางการเมือง ระบบการเลือกตั้งในช่วงหลังรัฐประหารมักจะถูกปรับเปลี่ยนเพื่อควบคุมหรือจำกัดความสามารถของพรรคการเมืองและกลุ่มการเมืองที่มีแนวคิดทางการเมืองที่แตกต่างจากรัฐบาลชุดที่มีอำนาจอยู่ ตัวอย่างที่เห็นได้ชัด

คือการปฏิรูปการเลือกตั้งที่เกิดขึ้นหลังจากการรัฐประหารในปี 2549 และการรัฐประหารปี 2557 ซึ่งมีการปรับเปลี่ยนกฎหมายและระเบียบการเลือกตั้ง เช่นการปรับเปลี่ยนระบบการเลือกตั้งให้เป็นระบบที่สามารถควบคุมเสียงของพรรคการเมืองได้มากขึ้น และมีการจำกัดการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการทางการเมืองการปฏิรูปทางการเมืองหลังรัฐประหารยังคงเป็นประเด็นที่ถูกอภิปรายกันอย่างกว้างขวางในสังคมไทย โดยมีการเรียกร้องให้มีการปฏิรูปในด้านต่างๆ เช่น การสร้างความโปร่งใสในการเลือกตั้ง การเสริมสร้างอำนาจของสถาบันการเมืองที่มาจากประชาชน และการปฏิรูปสถาบันทางการเมืองให้มีความมั่นคงในระยะยาว

การรัฐประหารที่เกิดขึ้นในประเทศไทยในแต่ละครั้งมีผลกระทบที่ลึกซึ้งและยาวนานต่อระบบการเมืองและสังคม การเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างการปกครองและอำนาจหลังรัฐประหาร การเสถียรภาพทางการเมืองที่ลดลง และการทบทวนระบบการเลือกตั้งและการปฏิรูปทางการเมืองเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพิจารณาผลกระทบของรัฐประหารในระยะยาว การรัฐประหารส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างการปกครองอย่างต่อเนื่องและทำให้เกิดความขัดแย้งที่ยืดเยื้อในสังคมไทย ทำให้การพัฒนาระบอบประชาธิปไตยเป็นไปอย่างล่าช้าและไม่เสถียรเพื่อให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาเป็นประเทศที่มีประชาธิปไตยและเสถียรภาพทางการเมืองที่ยั่งยืน ควรมีการปฏิรูปการเมืองและกระบวนการเลือกตั้งให้เหมาะสมกับบริบทในปัจจุบัน และพยายามลดการใช้รัฐประหารเป็นทางเลือกในการแก้ปัญหาทางการเมือง โดยการสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างทุกฝ่ายในสังคมเพื่อสร้างความมั่นคงและเสถียรภาพในระบอบประชาธิปไตย

4.ผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงในสถาบันการเมืองหลังการรัฐประหารในประเทศไทย

การรัฐประหารเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหลายครั้งในประวัติศาสตร์การเมืองของประเทศไทย ซึ่งมีผลกระทบทั้งในเชิงโครงสร้างการเมืองและบทบาทของสถาบันต่างๆในประเทศ การรัฐประหารไม่เพียงแต่เปลี่ยนแปลงรัฐบาลและผู้นำประเทศเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อการทำงานของสถาบันทางการเมืองสำคัญในประเทศไทย เช่น สภาผู้แทนราษฎร ศาล กองทัพ และสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยรัฐประหารทำให้บทบาทและความสัมพันธ์ของสถาบันเหล่านี้มีการเปลี่ยนแปลง และส่งผลกระทบต่อความโปร่งใสในการปกครอง รวมถึงการตรวจสอบจากประชาชน

4.1 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงในบทบาทของสถาบันหลัก

รัฐประหารในประเทศไทยมีผลกระทบอย่างใหญ่หลวงต่อบทบาทของสถาบันต่างๆ ที่มีอำนาจในการตัดสินใจในระบบการเมือง สถาบันที่มีบทบาทสำคัญในการรัฐประหารประกอบด้วย สภาผู้แทนราษฎร ศาล กองทัพ และ สถาบันพระมหากษัตริย์ โดยแต่ละสถาบันจะมีการปรับตัวและเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น (มุกรวี นิคมพะเนา และ ศิลาวัฒน์ ชัยวงศ์, 2022)

สภาผู้แทนราษฎร การรัฐประหารมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อบทบาทของสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นองค์กรหลักที่สะท้อนเสียงของประชาชนในระบบประชาธิปไตย เมื่อรัฐประหารเกิดขึ้น สภาผู้แทนราษฎรมักจะถูกยุบหรือ

ห้ามไม่ให้ทำงานต่อไป ในบางกรณีเช่น การรัฐประหารในปี 2006 และ 2014 การเลือกตั้งถูกระงับหรือเลื่อนออกไป ทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนถูกตัดทอน

บทบาทของศาลในการรัฐประหารมีการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์เช่นเดียวกับสถาบันอื่นๆ ในหลายครั้ง ศาลจะถูกคาดหวังให้มีการตัดสินในคดีเกี่ยวกับรัฐประหารหรือการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการทำหน้าที่ของ รัฐบาลที่มาจาก การรัฐประหาร เช่น ในกรณีการตีความรัฐธรรมนูญหรือการตัดสินความชอบธรรมของรัฐบาลที่มาจาก การรัฐประหารรัฐประหารในประเทศไทยมักมีผลกระทบเชิงโครงสร้างต่อฝ่ายตุลาการ โดยเฉพาะในแง่ของการ เปลี่ยนแปลงองค์ประกอบ อำนาจ และสถานะของศาลผ่านรัฐธรรมนูญฉบับใหม่หรือคำสั่งของคณะรัฐประหาร ซึ่ง อาจส่งผลให้ฝ่ายตุลาการถูกทำให้เป็นเครื่องมือในการสร้างความชอบธรรมให้กับระบอบที่ไม่เป็นประชาธิปไตย ทั้ง ในรูปของการรับรองคำสั่งของผู้ยึดอำนาจ หรือการตีความกฎหมายในทางที่เอื้อต่อการรวมศูนย์อำนาจ และ ลดทอนบทบาทการตรวจสอบฝ่ายบริหาร อันเป็นการบั่นทอนหลักการแบ่งแยกอำนาจและหลักนิติรัฐในระยะยาว

กองทัพเป็นหนึ่งในสถาบันที่มีบทบาทสำคัญในการรัฐประหารในประเทศไทย กองทัพไม่เพียงแต่มีบทบาทใน การโค่นล้มรัฐบาลที่มาจาก การเลือกตั้ง แต่ยังมีอิทธิพลในการควบคุมการเมืองภายหลังการรัฐประหาร โดยการมี อำนาจในการเลือกตั้งรัฐบาลใหม่หรือแม้แต่การตั้งรัฐบาลชุดใหม่

สถาบันพระมหากษัตริย์ในประเทศไทยมักมีบทบาทในการรัฐประหารเช่นเดียวกับกองทัพ เนื่องจากสถาบัน พระมหากษัตริย์ถือว่าเป็นสถาบันที่มีอิทธิพลทางสังคมและการเมืองสูง การรัฐประหารในบางกรณีได้รับการ สนับสนุนจากสถาบันพระมหากษัตริย์หรือมีการแทรกแซงเพื่อรักษาเสถียรภาพทางการเมือง

4.2 ผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันต่างๆ

รัฐประหารมักจะส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันการเมืองต่างๆ โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่าง กองทัพ และ สถาบันการเมือง อื่นๆ เช่น รัฐบาล และ ศาล ในช่วงที่การรัฐประหารเกิดขึ้น กองทัพมักจะมีบทบาทสำคัญใน การควบคุมการเมืองและการตัดสินใจสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลในช่วงที่มีการรัฐประหาร การ กระทำของกองทัพมักจะทำให้เกิดความตึงเครียดระหว่างสถาบันต่างๆ เช่น การที่กองทัพทำให้สภาผู้แทนราษฎรไม่ สามารถทำงานได้ หรือการที่ศาลได้รับการคาดหวังให้ตัดสินการกระทำของรัฐบาลที่มาจาก การรัฐประหาร ในบาง กรณี สถาบันเหล่านี้อาจถูกใช้เป็นเครื่องมือในการรักษาอำนาจของรัฐบาลทหารหรือการปกป้องอำนาจของกลุ่ม ต่างๆ ในการเมือง (ศรีณย์ จิระพงษ์สุวรรณ ,2017)

4.3 ความท้าทายในการสร้างโปร่งใสและการตรวจสอบจากสาธารณชน

หลังจากการรัฐประหาร ความโปร่งใสในการปกครองมักจะถูกท้าทาย เนื่องจากการควบคุมของกองทัพ และรัฐบาลที่มาจาก การรัฐประหารทำให้ประชาชนไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลและมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการ ทำงานของรัฐบาลได้ การรัฐประหารมักส่งผลให้การจัดการและการดำเนินงานของรัฐบาลกลายเป็นเรื่องที่ขาด ความโปร่งใส เนื่องจากการควบคุมโดยทหารมักจำกัดการแสดงความคิดเห็นและการตรวจสอบจากภาคประชาชน โดยเฉพาะเมื่อรัฐบาลทหารเข้ามามีบทบาทในการตัดสินใจที่สำคัญในรัฐประหารและการตั้งรัฐบาลใหม่ การ

รัฐประหารทำให้ระบบการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลยากขึ้น เนื่องจากการจำกัดสิทธิของประชาชนในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออกทางการเมือง การขาดกลไกการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพอาจทำให้เกิดความเสี่ยงที่การใช้อำนาจจะถูกใช้ในทางที่ไม่ถูกต้องและละเมิดสิทธิของประชาชน (ทรงยศ บัวเผื่อน, 2566)

การรัฐประหารมีผลกระทบอย่างลึกซึ้งต่อบทบาทของสถาบันการเมืองหลักในประเทศไทย โดยเฉพาะสภาผู้แทนราษฎร ศาล กองทัพ และสถาบันพระมหากษัตริย์ การเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างของสถาบันเหล่านี้ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันต่างๆ และทำให้การสร้างความปลอดภัยและการตรวจสอบจากประชาชนเป็นเรื่องที่ท้าทายมากขึ้น รัฐประหารไม่เพียงแต่เปลี่ยนแปลงโครงสร้างการเมืองและการปกครองเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อ

การสร้างเสถียรภาพทางการเมืองและกระบวนการประชาธิปไตยในระยะยาว การศึกษาผลกระทบจากการรัฐประหารช่วยให้เข้าใจถึงกลไกที่ใช้ในการควบคุมการเมือง และความท้าทายที่ประเทศไทยต้องเผชิญในการสร้างระบอบประชาธิปไตยที่มีความยั่งยืนและมีการตรวจสอบจากภาคประชาชน อย่างมีประสิทธิภาพ (กุลณิษฐ์ อติรุจโชติศิริ, 2563)

5.ผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในยุคหลังการรัฐประหาร

การรัฐประหารในประเทศไทยหลายครั้งที่ผ่านมาไม่ได้เป็นเพียงการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในระดับผู้มีอำนาจเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมและการมีส่วนร่วมของประชาชนในระบบการเมืองด้วย การที่ประชาชนมีโอกาสและช่องทางในการแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองได้ถูกจำกัดหรือเปลี่ยนแปลงตามการเปลี่ยนแปลงของระบอบการปกครองหลังการรัฐประหาร การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้มีผลต่อการเสริมสร้างประชาธิปไตยในประเทศไทย ซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นสามารถสะท้อนถึงความเข้าใจและทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเมืองทั้งในแง่การเลือกตั้ง การเคลื่อนไหวทางสังคม และการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารความคิดของตนเอง

5.1 การเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชน

หลังจากการรัฐประหารหลายครั้ง พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นในแง่ของการเลือกตั้ง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมือง หรือการแสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางต่างๆ ดังนี้ (อลงกรณ์ อรรคแสง, 2567)

การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง การรัฐประหารมีผลต่อกระบวนการเลือกตั้งในประเทศไทย โดยมักมีการยับยั้งหรือเลื่อนการเลือกตั้งออกไป ซึ่งทำให้ประชาชนไม่สามารถมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งได้ตามปกติ การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งของประชาชนเป็นวิธีที่สำคัญในการแสดงความคิดเห็นและการเลือกผู้นำที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน เมื่อการรัฐประหารเกิดขึ้น การเลือกตั้งมักจะถูกเลื่อนหรือยกเลิกทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองถูกจำกัด

การแสดงความคิดเห็น เมื่อรัฐบาลทหารหรือรัฐบาลที่มาจากการรัฐประหารเข้ามามีบทบาทในการปกครอง การแสดงความคิดเห็นของประชาชนมักจะได้รับควบคุมหรือจำกัด การใช้ช่องทางสื่อสารเช่น สื่อมวลชนและสื่อสังคมถูกจำกัดในบางกรณีเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์หรือขัดแย้งทางการเมือง การจำกัดสิทธิในการแสดงความคิดเห็นทำให้เกิดผลกระทบทางการเมืองของประชาชนถูกปรับเปลี่ยนไปในทิศทางที่มีการระมัดระวังในการแสดงความคิดเห็นต่อสถานการณ์ทางการเมือง

5.2 ความท้าทายในการเสริมสร้างประชาธิปไตยผ่านการมีส่วนร่วม

การรัฐประหารและการปกครองที่มาจากทหารมักจะมีผลกระทบต่อเสริมสร้างประชาธิปไตยในประเทศ ประชาธิปไตยที่แท้จริงต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากประชาชนในการเลือกตั้ง การแสดงความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมือง การรัฐประหารทำให้ประชาชนสูญเสียโอกาสในการมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองและการเสริมสร้างประชาธิปไตย การเคลื่อนไหวทางสังคมและการประท้วงทางการเมืองหลังจากการรัฐประหาร ประชาชนมักจะใช้การเคลื่อนไหวทางสังคมและการประท้วงทางการเมืองเป็นวิธีหนึ่งในการแสดงออกถึงความไม่พอใจต่อการปกครองของรัฐบาลทหาร หรือรัฐบาลที่มาจากทหาร การประท้วงและการเคลื่อนไหวเหล่านี้เป็นรูปแบบหนึ่งของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นและความต้องการให้รัฐบาลรับรู้ ถึงแม้ว่าบางครั้งการเคลื่อนไหวเหล่านี้อาจถูกปราบปรามหรือจำกัดโดยรัฐบาลก็ตาม (ประดิษฐ์ ธิติศรีณย์, 2565)

5.3 บทบาทของโซเชียลมีเดียและเทคโนโลยีในการเปลี่ยนแปลงการเมืองของประชาชน

ในยุคดิจิทัลปัจจุบันโซเชียลมีเดียและเทคโนโลยีได้กลายเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเปลี่ยนแปลงการเมืองของประชาชน โดยการใช้งานโซเชียลมีเดียช่วยให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นและติดตามข่าวสารทางการเมืองได้โดยตรง และในบางกรณีโซเชียลมีเดียสามารถกลายเป็นเครื่องมือในการจัดระเบียบและประสานการเคลื่อนไหวทางการเมือง

โซเชียลมีเดียเป็นเครื่องมือที่ประชาชนใช้ในการแสดงความคิดเห็นหรือแชร์ข้อมูลทางการเมืองได้อย่างรวดเร็ว โดยการใช้แพลตฟอร์มต่างๆ เช่น เฟสบุ๊ก ทวิตเตอร์และไลน์ ช่วยให้ประชาชนสามารถเชื่อมโยงและมีส่วนร่วมในประเด็นทางการเมืองในรูปแบบที่ไม่มีข้อจำกัดเหมือนกับสื่อมวลชนแบบดั้งเดิม นอกจากนี้ โซเชียลมีเดียยังเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลที่สำคัญที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารและการเข้าถึงข้อมูลในโลกดิจิทัลได้เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถติดตามข่าวสารและทำความเข้าใจสถานการณ์ทางการเมืองได้ง่ายขึ้น เทคโนโลยียังช่วยให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการณรงค์ทางการเมืองออนไลน์ เช่น การรณรงค์ให้มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองหรือการขับเคลื่อนประเด็นทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการปกครอง (ก้องภพ น้อยหลบลู, 2565)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในยุคหลังการรัฐประหารในประเทศไทยสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชน โดยเฉพาะในการเลือกตั้งและการแสดงความคิดเห็น การ

รัฐประหารทำให้การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งและการเคลื่อนไหวทางการเมืองถูกจำกัด แต่ในขณะเดียวกัน การเคลื่อนไหวทางสังคมและการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารข้อมูลและแสดงความคิดเห็นทางการเมืองมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างประชาธิปไตย แม้จะมีความท้าทายในการสร้างความโปร่งใสและการตรวจสอบจากประชาชน การศึกษาพฤติกรรมและการมีส่วนร่วมของประชาชนในช่วงหลังการรัฐประหารเป็นสิ่งสำคัญในการทำความเข้าใจถึงการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในประเทศไทย โดยการเสริมสร้างประชาธิปไตยผ่านการมีส่วนร่วมต้องอาศัยการใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพและการสร้างพื้นที่ที่เปิดกว้างให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นและมีบทบาทในการตัดสินใจทางการเมืองได้

สรุป

การศึกษาผลกระทบจากการรัฐประหารต่อการเมืองไทยและประชาธิปไตยได้แสดงให้เห็นถึงความท้าทายหลายประการที่ประเทศไทยต้องเผชิญ การรัฐประหารในไทยทำให้เกิดการหยุดชะงักในกระบวนการประชาธิปไตยที่สำคัญ เช่น การเลือกตั้งเสรีและเป็นธรรม การคุ้มครองสิทธิพลเมือง และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจทางการเมือง อำนาจของรัฐบาลพลเรือนถูกลดทอน หรือถูกแทรกแซงจากอำนาจทหาร ทำให้ความเชื่อมั่นในระบบประชาธิปไตยถูกทำลาย การรัฐประหารยังส่งผลกระทบต่อการพัฒนาสถาบันการเมืองและการสร้างความเข้าใจในหลักการประชาธิปไตยภายในสังคมไทย จากการศึกษา พบว่าเมื่อเกิดรัฐประหาร ระบบการเมืองไทยมีความไม่แน่นอนมากขึ้น ส่งผลให้สถาบันหลักต่างๆ เช่น องค์กรอิสระ ระบบยุติธรรม และการตรวจสอบอำนาจมีความอ่อนแอลง การสูญเสียความน่าเชื่อถือและความโปร่งใสในระบบการเมืองเป็นหนึ่งในปัญหาหลักที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาประชาธิปไตยอย่างยั่งยืน

ผลกระทบจากรัฐประหารมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาและเสถียรภาพทางการเมืองในอนาคต การเรียนรู้จากเหตุการณ์ที่ผ่านมาและการวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นช่วยให้เราเข้าใจถึงความจำเป็นในการเสริมสร้างประชาธิปไตยที่แข็งแกร่งและยั่งยืนในประเทศไทย การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจทางการเมืองควรได้รับการส่งเสริมให้มากขึ้น โดยเฉพาะการทำให้สถาบันการเมืองและการเลือกตั้งมีความโปร่งใสและเป็นธรรม การศึกษาในด้านนี้จะช่วยให้ผู้มีอำนาจเห็นถึงความสำคัญของการรักษาความสมดุลในระบบการเมืองที่มีการตรวจสอบอำนาจและปกป้องสิทธิพลเมือง นอกจากนี้การพัฒนาประชาธิปไตยในอนาคตต้องมุ่งเน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการของประชาธิปไตยให้แก่ประชาชนทุกระดับ เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระยะยาว

การเชื่อมโยงการเมืองไทยในปัจจุบันกับความท้าทายในอนาคตเป็นสิ่งสำคัญในการวางแผนพัฒนาระบบการเมืองให้มีเสถียรภาพและยั่งยืนในอนาคต การเมืองไทยในปัจจุบันยังคงเผชิญกับความท้าทายมากมาย เช่น การประสานงานระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคม การรักษาสหสิทธิพลเมืองและเสรีภาพทางการเมือง และการพัฒนาประชาธิปไตยอย่างเท่าเทียมกันในทุกระดับของสังคม การสร้างความสมดุลในระบบการเมืองไทยโดยเฉพาะใน

ประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความเป็นประชาธิปไตย เช่น การควบคุมอำนาจของฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ การสร้างสถาบันที่มีความเป็นอิสระ และการพัฒนาระบบการเลือกตั้งที่โปร่งใสและยุติธรรม ในอนาคต ความท้าทายในการเสริมสร้างประชาธิปไตยในไทยจะต้องเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงกระบวนการทางการเมืองให้มีประสิทธิภาพ การส่งเสริมความโปร่งใสในการบริหารงานของรัฐ การสร้างการมีส่วนร่วมจากประชาชนอย่างเต็มที่ และการป้องกันการใช้อำนาจในทางที่ผิด รวมถึงการพัฒนานโยบายที่ยั่งยืนและเป็นธรรมสำหรับประชาชนทุกกลุ่ม ซึ่งทั้งหมดนี้จะช่วยเสริมสร้างเสถียรภาพและความมั่นคงทางการเมืองในประเทศไทยในอนาคต.

ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาระบบการเมืองไทย

1. ข้อเสนอแนะในด้านการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการทางการเมือง

การปรับปรุงกระบวนการทางการเมืองในประเทศไทยควรมุ่งเน้นที่การสร้างระบบการเลือกตั้งที่โปร่งใสและยุติธรรม เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและการทุจริตในกระบวนการเลือกตั้ง โดยอาจมีการเพิ่มมาตรการคัดกรองผู้สมัครที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับตำแหน่ง การเสริมสร้างความเข้าใจในกระบวนการทางการเมืองผ่านการศึกษาสำหรับประชาชนสามารถช่วยให้เกิดการตัดสินใจเลือกตั้งที่มีคุณภาพและมีการตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากการเลือกตั้งต่ออนาคตของประเทศ นอกจากนี้ควรมีการพัฒนากระบวนการในการจัดการเลือกตั้งให้มีความรวดเร็วและมีความโปร่งใส โดยเฉพาะในการนับคะแนนและประกาศผล

2. การเสริมสร้างความโปร่งใสและการตรวจสอบอำนาจ

การเสริมสร้างความโปร่งใสในการบริหารราชการแผ่นดินและกระบวนการทางการเมืองเป็นสิ่งสำคัญในการป้องกันการทุจริตและการใช้อำนาจในทางที่ผิด สำหรับประเทศไทย การสร้างหน่วยงานที่สามารถตรวจสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่นการเสริมสร้างอำนาจให้กับองค์กรตรวจสอบอิสระ เช่นคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ(ปป.ช.) หรือการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารงบประมาณของรัฐ ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและตรวจสอบการใช้งบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญ เช่น การใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้งบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรของรัฐ สามารถเสริมสร้างความโปร่งใสและความไว้วางใจจากประชาชนได้มากขึ้น

3. แนวทางการปกป้องและส่งเสริมประชาธิปไตยในประเทศไทย

การปกป้องและส่งเสริมประชาธิปไตยในประเทศไทยจำเป็นต้องมีการเสริมสร้างหลักการของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจทางการเมือง ผ่านการส่งเสริมการศึกษาทางการเมืองและการสร้างพื้นที่ให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี โดยไม่ต้องกลัวการถูกคุกคามหรือถูกลงโทษ ทั้งนี้ควรมีการพัฒนากระบวนการยุติธรรมที่โปร่งใสและเป็นธรรม โดยเฉพาะในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการปกป้องสิทธิของประชาชน การส่งเสริมการปกครองในลักษณะของรัฐบาลที่เป็นประชาธิปไตยควรมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพชีวิตของ

ประชาชนโดยการคำนึงถึงสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน ควบคู่ไปกับการรักษาความมั่นคงของสถาบันหลักในประเทศ การเสริมสร้างความเข้าใจในหลักการของประชาธิปไตยให้กับคนรุ่นใหม่ ผ่านการศึกษาและการเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของพลเมือง จะช่วยให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการปกป้องสถาบันประชาธิปไตยในระยะยาว นอกจากนี้การส่งเสริมการปฏิรูปและการพัฒนาประเทศที่เป็นธรรมและยั่งยืน จะต้องเป็นการปฏิรูปที่เน้นการยกระดับเศรษฐกิจและการมีส่วนร่วมทางสังคม

เอกสารอ้างอิง

- ก้องภพ น้อยหลุบเลา. (2565). การวิเคราะห์และการพินิจสาเหตุของความไร้เสถียรภาพในกระบวนการประชาธิปไตยในประเทศไทย. *วารสารนิติศาสตร์และสังคมท้องถิ่น*, 6(2), 25–38.
- กุลชนิษฐ์ อติรุจโชติศิริ. (2563). พลวัตประชาธิปไตยยุคเปลี่ยนผ่านทางการเมืองของไทย ภายใต้รัฐประหาร 2557. *วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 5(8), 1–15.
- ทรงยศ บัวเผื่อน. (2566). ผลกระทบจากการยึดอำนาจของ คสช. ที่มีต่อการนำเสนอข่าวสารของสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออก. *วารสารร่วมพฤษภา มหาวิทยาลัยเกริก*, 41(3), 293–310.
- ประดิษฐ์ อดิสรณ์. (2565). บทบาททางการเมืองของทหารก่อนและหลังรัฐประหารในเชิงเปรียบเทียบ ปี พ.ศ. 2549 และปี พ.ศ. 2557. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 7(1), 632–644.
- พิเชฐ ศรีหล้า. (2562). การก้าวของพลวัตการเมืองการปกครองของไทยในยุคหลังรัฐประหาร. *วารสารวิชาการรัตนบุศย์ (Ratanabuth Journal)*, 1(1), 102–117.
- มุกรวี ฉิมพะเนา, & ศิววัฒน์ ชัยวงศ์. (2565). วงจรรัฐประหารกับการเมืองไทย: การตีความปรากฏการณ์ผ่านมุมมองเชิงลึก. *วารสาร มจร กาญจนปริทรรศน์*, 2(1), 57–68. สืบค้นจาก <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/Kanchana-editor/article/view/25311>
- ศรัณย์ จิระพงษ์สุวรรณ. (2560). การรัฐประหารกับ “องค์กรอัยการ” ในสังคมการเมืองไทย. *วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี*, 13(2), 306–328. สืบค้นจาก https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jla_ubu/article/view/242581
- ศักดิ์ภัท เขาวนัฒน์สกุล, & ยุพา ปรานญากุล. (2561). รัฐประหารกับการเมืองไทย. *วารสารบริหารธุรกิจและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง*, 1(3), 17–35.
- อลงกรณ์ อรรถแสง. (2567). การเมืองภาคประชาชนภายใต้รัฐบาลทหาร. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 9(7), 1238–1258.
- Case, W. (2002). Politics in Thailand: Democracy, Development, and Regime Change. *Asian Survey*, 42(5), 751-767.

- Chaiwat, S. (2019). The Impact of Military Coups on Democracy in Thailand: A Historical Perspective. *Journal of Southeast Asian Studies*, 50(2), 245-268.
- Chayanon, S., Srisorn, W., & Punluekdej, T. (2024). The military and politics in Thailand: A revisited study. In *Proceedings of the INSYMA 2023 (Advances in Economics, Business and Management Research*, Vol. 256, pp. 245–254). Atlantis Press. https://doi.org/10.2991/978-94-6463-244-6_39
- Hewison, K. (2007). *The Politics of Reform in Thailand: Democracy, Development, and Inequality*. Routledge.
- Phongpaichit, P., & Baker, C. (2017). *Thailand's Political Crisis: The Military, the Monarchy, and Democracy*. NUS Press.
- Saksit, S. (2014). Thailand's Military Regimes and the Evolution of Political Authority. *Southeast Asian Studies*, 3(2), 185-209.